

Demokratiet - dit valg!

Undervisningsforløb målrettet 8. klasses elever og frivillige unge. Udviklet i samarbejde mellem Ballerup, Rødovre og Øbro Jagtvej Biblioteker og foreningen YouGlobe. Forløbet bestod af et informationssøgningsforløb på bibliotekerne, undervisningsmateriale, debattmøder på de tre biblioteker samt et debattmøde for unge frivillige.

Formål med projektet

'Demokratiet - dit valg!' havde til formål at udvikle biblioteket som ressource i unges demokratiske dannelse. At give eleverne erfaringer med at researche på og argumentere for politiske dilemmaer samt danne sig kvalificerede holdninger og argumentere for dem.

Målet var at udvikle metoder, der involverer og engagerer unge i forhold til demokratiske processer. At få unge til aktivt at tilvælge biblioteket som ressource i deres demokratiske dannelse og øge deres bevidsthed om bibliotekets øvrige styrker og muligheder. Endvidere at videreudvikle samarbejdet med ungdomsrådene. Som en del af projektet blev der eksperimenteret med anderledes dialogformer mellem lokalpolitikere og unge, og der indgik et sms-baseret dialogværktøj, så eleverne kunne deltage anonymt i debatten.

Baggrund for projektet

Undersøgelser viser, at unge er politisk interesserede og ved meget om demokrati – men alligevel deltager mindre i det formelle demokrati end resten af befolkningen, fordi de ikke mener, de har forudsætningerne. Derfor havde projektet som formål at booste de unges demokratiske selvtillid ved at give dem erfaringer med, hvad det vil sige at danne sig en holdning og argumentere for den.

Projektets bestanddele

Den primære aktivitet i projektet var fire debattmøder, afholdt på de deltagende biblioteker. Et møde på hver af de tre biblioteker for lokale 8. klasser samt et fællesmøde på Ballerup Bibliotek for frivillige unge fra alle tre kommuner. Forud for debattmøderne for 8. klasserne havde eleverne deltaget i et undervisningsforløb på det lokale bibliotek om research og kildekritik, så de havde sat sig ind i emnerne for debattmøderne, researchet på dem, dannet sig en holdning og lært, hvordan de kunne argumentere for den. De forberedte også nogle spørgsmål om emnerne, som de kunne stille under debatten. Til fællesmødet for frivillige mødte de unge op uden at være forberedt på emnerne.

En del af forsøgsprojektet var at undersøge, hvordan man kunne få unge frivillige til at involvere sig i projektet. Unge frivillige skulle være med til at planlægge debattmøderne og ikke mindst, hvilke emner der skulle diskuteres, og de unge frivillige skulle også være med til at udvikle nogle kortfilm om emnerne, der skulle informere om de to emner og lægge op til debat.

Projektets succeskriterier

Det var et succeskriterium, at det lykkedes at få ungdomsrådene til at deltage som medskabere af projektet, og at det lykkedes at bruge dem som en katalysator, der fik flere andre unge i deres netværk til at deltage. Et andet succeskriterium var, at samarbejdet med ungdomsrådene ville fortsætte efter projektet. Og at metoderne i projektet efterfølgende kunne bruges af andre biblioteker.

Nogle 8. klasses elever var modige nok til at sige deres mening højt i mikrofonen, mens andre var pinligt berørte.

Evaluering af projektet

I evalueringen af projektet har vi valgt at tage udgangspunkt i hver enkelt aktivitet i projektet og beskrive, hvordan det er gået. Til sidst laves en samlet konklusion på projektet.

Opstartsmøde

I marts 2015 afholdt de tre deltagende biblioteker et opstartsmøde med foreningen YouGlobe. Her lavede vi en aktivitetsplan, hvor vi noterede, hvem der var ansvarlig for hvilke dele af projektet samt tidsplan og status for de enkelte aktiviteter. Aktivitetsplanen var et godt redskab for samarbejdet og fremdriften i projektet (se bilag 1).

Informations- og undervisningsmateriale

Næste skridt var at udarbejde informationsmateriale om projektet, som bibliotekerne efterfølgende sendte ud til skolerne for at invitere dem til at deltage i projektet (se bilag 2). Desuden blev der udarbejdet undervisningsmateriale både til bibliotekernes undervisningsforløb og til efterfølgende at arbejde med emnerne i klasserne (se bilag 3).

Møde med Ballerup Ungdomsråd

I april holdt vi et møde med Ballerup Ungdomsråd for at fortælle om projektet og invitere de unge til at være med i projektet. Der var 10-12 unge, som meldte sig til at være med, og der blev fastlagt nogle datoer for, hvornår vi skulle arbejde videre med projektet.

Ungeworkshops

I maj var det planen at afvikle to workshops med de unge frivillige, hvor de skulle være med til at planlægge og udvikle indholdet for debatmøderne. Til det første møde dukkede kun en af de unge op, og mødet blev derfor aflyst. Ugen efter, hvor det næste møde skulle afholdes, dukkede seks engagerede og meget forskellige unge op (fire fra kommunens ungdomsråd og to gymnasieelever), og hele workshoppen blev således afviklet på en aften i stedet for to.

Konklusionen er, at det er svært at få unge til at tilmelde sig og holde fast i dem, for når datoen nærmer sig, har de fået andre planer eller glemmer at møde op. Før møde nummer to sms'ede vi alle de unge og mindede dem om vores aftale dagen efter. Det hjalp og er en erfaring, der er god at tage med videre.

På workshoppen for unge frivillige på Ballerup Bibliotek nåede de unge frem til to emner, som skulle debatteres på de efterfølgende møder.

På workshoppen nåede de unge frem til følgende to emner, der skulle debatteres på møderne: Unges brug af sociale medier og elevinddragelse i folkeskolen. De valgte også, at der ikke skulle sidde politikere i panelet. Til workshoppen blev udviklet nogle opgaveark, som eleverne brugte til at finde på debattemner og planlægge film (se bilag 4).

Det lykkedes dog ikke at få nogle af disse unge til at være med til at lave filmene, blandt andet fordi vi kun holdt én workshop. Til gengæld ville to af deltagerne gerne være med i filmene, hvor de fortalte om deres personlige holdninger til/oplevelser med henholdsvis unges brug af sociale medier og elevinddragelse i folkeskolen.

Efter workshoppen oprettede vi en gruppe på Facebook for dem, der havde deltaget, sendte sms'er til dem og opfordrede dem til at melde sig ind i gruppen. De unge, vi havde mail-adresser på, inviterede vi desuden direkte fra gruppen, det vil sige sendte en anmodning til deres mail-adresse. I løbet af to minutter havde vi de første to medlemmer i gruppen.

Rekruttering af paneldeltagere

Til at sidde i panelet under debatmøderne og debattere unges brug af sociale medier ville vi gerne i kontakt med nogle unge, som enten var overvejende positivt eller negativt stemt over for de sociale medier. Vi søgte og fandt dem ved at lave et opslag på Facebook. En metode, der kun kan anbefales.

Efterfølgende afholdt YouGlobe en workshop for de unge debattører, hvor de blev klædt på til at sidde i panelet, og som gjorde, at ordstyreren for debatmøderne på forhånd havde et godt kendskab til paneldeltagernes holdninger og personlige beretninger.

Ordstyrer og paneldeltagere, debatmøde Rødovre Bibliotek

Udarbejdelse af materiale til møderne

Til debatmøderne blev udarbejdet en del materiale: Forløb over mødets indhold, talepapir til ordstyreren, afviklingsplan til teknikeren, sms-spørgsmål til tekniksysteget, kortfilm og powerpoint. Alle dele stod foreningen YouGlobe for. Det lykkedes ikke at få unge frivillige fra lokalområderne til at være med til at producere kortfilmene. I stedet indgik vi et samarbejde med tv- og medielinjen på Ballerup Herlev Produktionsskole, så det stadig var unge fra lokalområdet, som producerede filmene. YouGlobe stod for at finde interviewpersoner, interviewe dem og udarbejde manus, mens produktionsskolen stod for kamera- og lydoptagelser, klipning, grafik og efterbearbejdning. Kvaliteten af filmene var ikke høj, men vi prioriterede, at det blev film lavet af unge til andre unge, og indholdsmæssigt fungerede de fint i forhold til at lægge op til debat om de to emner.

Planlægning af undervisningsforløb

Når man skal have fat i så mange klasser på en gang, kan det være en fordel at gå igennem en person, som kan formidle kontakten. Ballerup Bibliotek kontaktede ledende koordinator for alle skolebibliotekarere i kommunen og bad om hjælp til at få kontakt til otte 8. klasser. Vi var ude og holde møde med alle de implicerede lærere for at fortælle om projektet, og hvad vi forventede af dem. Rødovre Bibliotek kontaktede skolebibliotekaren på en af kommunens skoler, som formidlede kontakten til lærerne. Øbro Jagtvej ringede direkte til skolerne og inviterede dem til at deltage.

Ud over det undervisningsmateriale, som YouGlobe havde udarbejdet til forløbene med folkeskolerne, skulle bibliotekerne planlægge et undervisningsforløb for klasserne. Der var enighed om at være så præcise som muligt i forhold til de databaser, vi ville præsentere eleverne for. Derudover ville de blive introduceret til kildekritik. Eleverne skulle gerne få en fornemmelse for, hvordan man søger oplysninger og udvalgte relevante kilder for at blive klogere på et givent emne. Eleverne fik 20 minutters oplæg, da vi ved af erfaring, at de ikke kan holde fokus længere tid. Derefter gik de ud i grupper for at svare på de spørgsmål, der lå i undervisningsmaterialet.

Forløb på bibliotekerne forud for møderne

I direkte forlængelse af de tre debatmøder blev nogle af de deltagende elever samt lærerne spurgt, hvad de syntes om undervisningsforløbet på bibliotekerne. Her syntes nogle af eleverne ikke, at de lærte så meget nyt, andre syntes det var kedeligt, eller at de lige så godt kunne have lært det på skolen, mens andre igen gav udtryk for, at forløbet havde været godt. Nogle synes, det var mest relevant at lære om kildekritik. Nogle havde svært ved at se sammenhængen mellem undervisningsforløbet og det efterfølgende debatmøde på biblioteket.

De blev også spurgt, om de vidste, at de kunne bruge biblioteket som ressource i forhold til at løse skoleopgaver. Her svarede nogle, at det havde dette projekt lært dem, og nogle af dem kunne godt forestille sig at komme igen, mens andre ikke fremover vil bruge biblioteket til opgaveløsning.

Lærerne synes generelt godt om undervisningsforløbet på biblioteket. En lærer sagde direkte, at dette forløb var årsagen til, at han tilmeldte sin klasse til projektet. En anden sagde, at det var tydeligt, at forløbet havde sat tanker i gang hos eleverne, da de skulle i gang med at skrive debatindlæg.

Ved nogle af afstemningerne gav eleverne deres mening til kende ved at rejse sig op i stedet for at stemme via mobiltelefonen. Her elever på Øbro Jagtvej Bibliotek.

Debatmøderne for 8. klasser

Til stede ved debatmøderne for 8. klasserne var en ordstyrer og en tekniker samt fire paneldeltagere, som alle havde været på workshop hos YouGlobe forud for møderne, samt en repræsentant fra Danske Skoleelever. I møderne indgik to kortfilm som oplæg til debat, produceret af elever fra Ballerup Herlev Produktionsskole, en powerpoint og en række sms-spørgsmål om henholdsvis unges brug af sociale medier og elevinddragelse i folkeskolen. Sms-systemet betød, at eleverne kunne stille spørgsmål og kommentere ved at sende anonyme sms'er op til storskærmen som alternativ til at deltage mundtligt. Desuden kunne eleverne deltage i nogle afstemninger om emnerne via deres mobiltelefoner. Både sms-spørgsmål og -afstemninger blev inddraget i debatten under møderne (se bilag 5).

Ballerup: Der deltog ca. 175 elever i debatmødet i Ballerup, og i alt sendte de 87 spørgsmål eller kommentarer via sms op til storskærmen. I de fem afstemninger deltog mellem 86 og 213 elever.

Rødovre: Der deltog ca. 75 elever i debatmødet i Rødovre, og i alt sendte de 49 spørgsmål eller kommentarer via sms op til storskærmen. I afstemningerne deltog mellem 14 og 47 elever.

Øbro Jagtvej: Der deltog ca. 50 elever i debatmødet på Øbro Jagtvej, og i alt sendte de 40 spørgsmål eller kom-

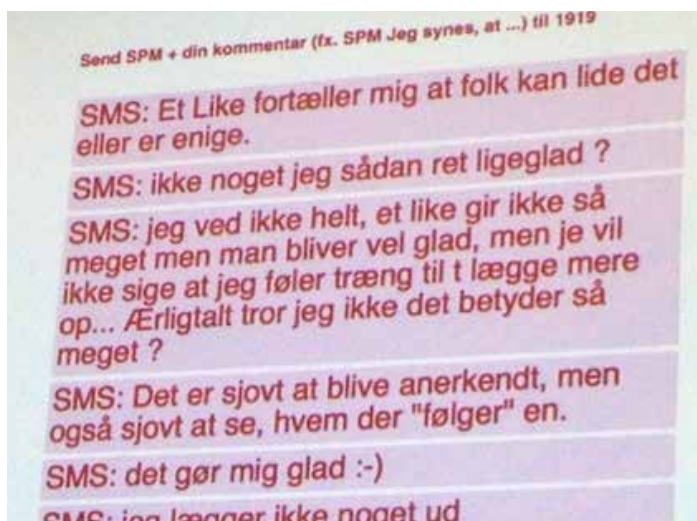

Cirka 175 elever deltog i mødet for 8. klasser i Ballerup Kommune på Ballerup Bibliotek.

mentarer via sms op til storskærmen. I afstemningerne deltog mellem 33 og 56 elever. Det var meningen, at Øbro Jagtvej skulle afholde to debatmøder, fordi de kun har et lokale med plads til ca. 50 deltagere, men det lykkedes ikke at få flere end to klasser til at tilmelde sig, hvorfor der kun blev afholdt et debatmøde der.

Eleverne var generelt også aktivt deltagende, når det gjaldt om at stille mundtlige spørgsmål, især når andre unge havde været på banen og ligesom kridtet vejen. Nogle af eleverne havde som del af undervisningsforløbet forberedt nogle spørgsmål hjemmefra, som satte gang i debatten, så det fungerede godt.

Eleverne syntes generelt godt om møderne. De var glade for, at det var unge paneldeltagere, som selv havde gået i folkeskole for nylig. De var også glade for sms-systemet, som betød, at de kunne sende anonyme kommentarer og spørgsmål og deltage anonymt i afstemninger. For at få lidt bevægelse ind i møderne, blev nogle af afstemningerne foretaget ved, at eleverne skulle rejse sig op i stedet for at stemme via sms. Nogle elever syntes, det var godt, mens andre foretrak den anonyme form. Generelt er tilbagemeldingen, at de gerne vil deltage i et lignende debatmøde en anden gang, hvis emnerne er interessante. Efterfølgende gik flere af 8.klasser hjem og arbejdede videre med at skrive debatindlæg (se bilag 6).

Eleverne sendte deres spørgsmål og kommentarer op til salens storskærm ved at sende sms'er.

Debatmødet for unge frivillige på Ballerup Bibliotek

Til debatmødet for unge frivillige på Ballerup Bibliotek deltog to gymnasieklasser fra Borupgaard Gymnasium. Øbro Jagtvej og Rødovre har ingen ungdomsråd, og Ballerups ungdomsråd viste sig ikke at være særligt aktive. Desuden havde Øbro Jagtvej og Rødovre den udfordring, at der var langt til Ballerup, når man skulle udbrede arrangementet til unge frivillige.

Ballerup Bibliotek kontaktede CPH West Ballerup, Tech Ballerup og Borupgaard Gymnasium og opfordrede dem til at lægge det på deres intranet samt bad elevrådene på Borupgaard Gymnasium om at lægge det ud på deres Facebook-side. Det blev også sendt til Ballerup Ungdomsskole, men de lagde det ikke på Facebook.

Alle lokalpolitiske ungdomsafdelinger blev kontaktet og opfordret til at lægge det på deres Facebook-side. Socialdemokraterne lagde det ud, men det er uvist, om de andre partier gjorde. Vognporten lagde det også på deres Facebook-side. Det samme gjorde YouGlobe. Derudover tog Ballerup Bibliotek direkte kontakt til alle samfundsfagslærere på Borupgaard Gymnasium.

Øbro Jagtvej bredte det uden held ud i forskellige ungdomsnetværk som spejderne og ungdomskulturhuset, mens Rødovre brugte bibliotekets bogopsætter, der er gymnasieelev, som kanal. Konklusionen er, at selv om man gør et stort arbejde for at gøre opmærksom på arrangementet, er det en stor udfordring at få unge til at deltage frivilligt.

Kronik-workshop

En måde at give sin mening til kende på kan være ved at skrive et debatindlæg til en avis. Vi havde derfor arrangeret en kronik/debat-workshop med Politikens debattør- og kritikerkole. Konceptet var, at journalisten fra Politiken skulle lære de unge, hvordan man skriver et læserbrev med en lokal vinkel, og det bedste læserbrev ville blive bragt i Ballerup Bladet.

Målgruppen var unge i alderen 15-25 år, og de deltog frivilligt. Vi lavede PR for workshoppen via Borupgaard Gymnasium, CPH West og TEC Ballerups Facebook-side. Derudover spurgte vi lærerne i de seks 8. klasser, der deltog i debatmøderne, om nogle af deres elever havde lyst til at deltage. København og Rødovre udbød også workshoppen i deres ungenetværk.

Målgruppen for skriveworkshoppen med Politikens debattør- og kritikerkole var unge i alderen 15 til 25 år.

Der var plads til 30, men der kom kun syv unge til den første workshop. De var alle fra Ballerup. Tre var fra Borupgaard Gymnasium og fire fra Egebjergskolen. Desværre var der ingen fra Rødovre eller København. Nogle af de unge derfra syntes, at der var for langt til Ballerup. De syv unge, som havde meldt sig, gav følgende begrundelser: "Jeg vil gerne være med til at påvirke samfundet", "Har altid drømt om at blive journalist", "Fedt at være god til at skrive debatindlæg".

I den første workshop fik de unge en indføring i, hvordan man bygger et godt læserbrev op. Derefter skulle de selv i gang med at skrive. Imellem de to workshops skulle de unge sende deres indlæg til journalisten, som så ville give dem feedback. Til den næste workshop mødte der desværre kun to af de unge op. I denne workshop skulle de skrive deres læserbrev færdigt. De to unge gik meget målrettet til opgaven og fik skrevet deres læserbreve. Det blev derfor også de to læserbreve, der blev bragt i Ballerup Bladet sammen med en artikel om projektet (se bilag 7). Projektet vil desuden blive omtalt i Perspektiv, bibliotekarernes fagblad og HK Kommunal samt Aben, som er Ballerup kommunes personaleblad.

Konklusion

Vi nåede ud til cirka 300 8. klasses elever plus de cirka 50 gymnasieelever, der deltog i mødet for unge frivillige. Det var et succeskriterium at få ungdomsrådene og andre frivillige unge med som medskabere til konceptet og at bruge dem som en katalysator, der fik flere andre unge i deres netværk til at deltage. Konklusionen må være, at det er meget svært at få unge til frivilligt at engagere sig og rent faktisk møde op til de aftalte workshops, hvilket vi godt vidste ville være en stor udfordring. Til det har vi udarbejdet nogle anbefalinger til, hvad man kan gøre for at komme i kontakt med flere unge frivillige (se bilag 8).

Et andet succeskriterium var, at samarbejdet med ungdomsrådene ville fortsætte efter projektet. Det bliver nok meget sporadisk, og kun hvis Ballerup Bibliotek har et konkret projekt, som interesserer dem, eftersom kun få af medlemmerne deltog i dette projekt. Endelig skulle metoderne udviklet i projektet efterfølgende kunne bruges af andre biblioteker. Til det har vi udviklet en række anbefalinger med gode råd (se bilag 9).